

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

913

Vragen van de leden **Dobbe** en **Van Kent** (beiden SP) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie over *kernwapenoefeningen op luchtmachtbasis Volkel* (ingezonden 8 januari 2024).

Antwoord van Minister **Ollongren** (DEF) en van Minister **Bruins Slot** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 31 januari 2024).

Vraag 1 en 2

Is het juist dat het 312e squadron van de 1e Wing op Volkel deel is van de zogeheten «NATO *nuclear sharing*-overeenkomst» waarin de Verenigde Staten (VS) de Nederlandse F-16's uitrusten en de piloten trainen in het gebruik van kernwapens?¹ Zo nee, wat zijn dan de feiten?²

Is het juist dat een of meerdere piloten van het 312e squadron een afbeelding van een atoombom op hun helm hebben? Zo ja, geldt dat voor alle leden van het squadron of slechts enkele?

Antwoord 1 en 2

Zoals bij uw Kamer bekend is (meest recentelijk in de Kamerbrief inzake uitvoering van de motie Van Dijk over de stand van zaken rond nucleaire ontwapening en de modernisering van kernwapens, d.d. 22 december 2022, Kamerstuk 36 200 V, nr. 73), heeft Nederland binnen de NAVO een kernwapentaak. Nederland draagt daarmee bij aan de bondgenootschappelijke afschrikking, en dus aan de veiligheid van de NAVO-bondgenoten en daarmee van Nederland zelf. Met de uitvoering van deze taak is één squadron F-16's belast en deze *dual-capable* jachtvliegtuigen zijn gestationeerd op de vliegbasis Volkel. Om veiligheidsredenen kunnen geen mededelingen worden gedaan over details die verband houden met de kernwapentaak van Nederland.

Vraag 3, 4 en 5

Is het juist dat dit onderdeel van de Nederlandse luchtmacht sinds 2021 heeft geoefend met de procedures voor het gebruik van de B-61-12-kernbom? Wanneer zijn de oefeningen precies begonnen?

¹ Modelbrouwers (<https://modelbrouwers.nl/phpBB3/viewtopic.php?f=1&t=44072&start=550#p909420>)

² Federation of American Scientists, 13 december 2023, «New Nuclear Bomb Training At Dutch Air Base» (<https://fas.org/publication/new-nuclear-bomb-training-at-dutch-air-base/>)

Is het juist dat het daarbij een oefenversie betrof van de B-61-12, zoals op een van de bijgeleverde foto's in de bron is te zien? Zo nee, hoe zijn dan de feiten?³

Antwoord 3, 4 en 5

Zoals eerder aan uw Kamer gemeld, meest recentelijk in de antwoorden op Kamervragen van de leden Karabulut, Ploumen en Van Ojik d.d. 8 december 2020 (kenmerk 2020Z22450), wordt binnen de NAVO geoefend met nucleaire scenario's, op alle niveaus, met als doel om de veiligheid en effectiviteit van de bondgenootschappelijke nucleaire afschrikking te garanderen. Over de precieze aard van deze oefeningen kunnen onder de geldende bondgenootschappelijke afspraken geen mededelingen worden gedaan.

Vraag 6, 7, 8 en 9

Kan hieruit worden afgeleid dat de F-16 geschikt is voor het gebruik van de B-61-12, die immers is voorzien voor de F-35?

Kan worden uitgesloten dat de F-16 staat gepland voor gebruik van de B-61-12? Zo nee, waarom niet en hoe is de planning van de F-16 voor dat gebruik?

Wanneer verwacht u dat de F-35 de echte B-61-12 kan gebruiken?

Wanneer verwacht u dat de B-61-12-bommen in Volkel aankomen?

Antwoord 6, 7, 8 en 9

De F-35 zal in de komende tijd de kernwapentaak van de F-16 overnemen. Op basis van bondgenootschappelijke afspraken kunnen geen mededelingen worden gedaan over de details van de transitie naar de F-35 voor de kernwapentaak. Over de modernisering van in Europa aanwezige Amerikaanse kernwapens is uw Kamer in de afgelopen jaren herhaaldelijk geïnformeerd. Daarbij is aangegeven dat de Verenigde Staten een levensduurverlengingsprogramma (*Life Extension Program*) uitvoeren, met als doel de veiligheid en effectiviteit van onder meer het type B-61 kernwapen blijvend te garanderen. Vanwege veiligheidsredenen en op grond van bondgenootschappelijke afspraken kunnen geen mededelingen worden gedaan over aantallen en locaties van in Europa aanwezige Amerikaanse kernwapens.

³ Federation of American Scientists, 13 december 2023, «New Nuclear Bomb Training At Dutch Air Base» (<https://fas.org/publication/new-nuclear-bomb-training-at-dutch-air-base/>)